

Nytt om fartøyvern oktober 2011

Årsmøte 2011

Årsmøtet gikk av stabelen 7. – 9. oktober 2011 i Haugesund hvor Hotell Rica Maritim var valgt som møtested. Hotellet ligger like i sjøkanten og i anledning møtet lå tre av våre medlemsfartøyer fortøyd utenfor hotellet. 64 delegater og 21 observatører var påmeldt årsmøtet.

Fredag ettermiddag gikk med til årsmøtesaker. Det forelå ti søknader om medlemskap i foreningen og alle ble godtatt av årsmøtet. De nye medlemmene er: "Erkna", "Håbet", "Jelsa", "Jærbuen II", "Jøsenfjord", "Lete", "Sjøblomsten", "Tafjord", "Tyin" og "Vulcanus". Styret hadde i møte av 26. august 2011 med øyeblikkelig virkning suspendert M/S "Hamen" og foreslått eksklusjon av fartøyet for årsmøtet. Saken skapte en del diskusjon og det ble fremsatt et benkeforslag som gikk ut på fortsatt suspensjon av M/S "Hamen" fram til neste årsmøte. Benkeforslaget fikk ikke flertall i forsamlingen og styrets forslag om å ekskludere M/S "Hamen" fra foreningen ble vedtatt.

Høydepunktet på årsmøteseminaret lørdag sto avdelingsdirektør Lars Alvestad i Sjøfartsdirektoratet for. Han snakket først om flyttingen av direktoratet fra Oslo til Haugesund som førte til at svært mange av de erfarne medarbeiderne ble borte. Videre hadde de hatt besøk av Riksrevisjonen som hadde hatt mye å sette fingeren på. Revisjonen førte til en nesten total omlegging av måten de arbeidet på. Den store sensasjonen kom imidlertid da han orienterte om arbeidet med forskrifter for vernede fartøyer. Alt arbeidet som var gjort til nå skulle legges til side og man skulle begynne med blanke ark. Direktoratet skulle gå inn for å tilpasse regelverket mest mulig for fartøyene, ikke omvendt. Sikkerheten på sjøen måtte ivaretas, men med mindre stivbente regler enn før. Til arbeidet med det nye regelverket skulle det settes ned en arbeidsgruppe og en referansegruppe som skulle komme med sitt første utkast i januar 2012. Utkastet skulle så ut på høring i februar 2012 og han regnet med ikrafttredelse i juli 2012! Han så for seg et regelverk som skulle rommes i et hefte på 5 – 6 sider. Dette hørtes nesten for godt ut til å være sant, noe som også kommentarene gikk ut på. Der er mange skjær i sjøen og mange stivbeinte byråkrater som fortsatt kan lage problemer for et godt samarbeid mellom fartøyvernmiljøet og direktoratet. Gunnar Stormo fra Harstad holdt deretter et glimrende foredrag om sikkerhetsstyringssystemer til sjøs. Han tok utgangspunkt i flere alvorlige ulykker på sjøen og hva som kunne ha vært gjort for å forhindre disse. Han

presiserte at det nye regelverket om sikkerhet til sjøs forutsatte at hvert enkelt fartøy hadde skriftlige sikkerhetsprosedyrer og at det ble gjennomført øvelser. Han la frem et forslag til manual for sikkerhetsprosedyrer som etter hvert vil bli lagt ut på foreningens hjemmeside. Forslaget kan lastes ned og brukes av det enkelte medlemsfartøy. Morten Hesthammer sto for siste del av seminaret med sitt interessante foredrag om befaring av gamle fartøyer. Han øste av sin kunnskap om angrep av råte, sopp, pælemark osv. ledsaget av en imponerende samling bilder.

Årsmøtet valgte til slutt styre for 2012. Styret vil bestå av Jan Welde, "Poseidon II", leder, Eilif Gabrielsen, "Anna Rogde", nestleder. Styremedlemmer: Aslaug Nesje Bjørlo, "Holvikjekta", Morten Hesthammer, "Faun", Tor Skille, "Faxen", Ketil Skogdalen, "Engebret Soot", Øyvind Ødegård, "Styrbjørn". Varamedlem: Hanne Mæland Strand.

Årsmøtet uttrykte bekymring for at bevilgningene til fartøyvern over statsbudsjettet de siste årene ikke har økt som politikerne har lovet. Møtet vedtok derfor følgende resolusjon: Forventningene var store i fartøyvernmiljøet etter løfter i Nasjonal verneplan for fartøyer som ble lansert av miljøvernministeren i desember 2010. Med bakgrunn i at bevilgningene til fartøyvern har stått stille de siste tre årene hadde fartøyvernet regnet med et løft i 2012 og framover. I statsbudsjettet kan det se ut som det er en økning på 1,7 mill. kr, men dette er driftstilskuddet til Norsk Forening for Fartøyvern som i år er flyttet over til denne posten. Det er et stort behov og etterslep og mange fartøyer venter på tilskuddsmidler. Årsmøtet i Norsk Forening for Fartøyvern ser med stor uro på at bevilgningene til dette viktige kulturminnearbeidet i realiteten har gått ned de siste 3 årene, da det heller ikke er gjort justeringer for prisstigning, og som nå foreslås videreført i statsbudsjettet 2012.

Siste post på programmet var søndagens utflukt til Vibrandsøy med to av foreningens medlemsfartøyer. Der fikk vi se Dragen Harald Hårfagre, det største vikingskip bygget i moderne tid. Værgudene sørget for kuling og regn, men det la ingen demper på medlemmenes interesse for det imponerende byggverket.

- Kåre Nordgård

Følg link for å lese om foreningens årsmøte i avisa Karmsund:
<http://www.karmsundavis.no/nyhet.cfm?nyhetid=3024>

Statsbudsjettet 2012

Regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2012 ble lagt fram 6. oktober. Det var ingen økning på posten til fartøyvern, og bevilgningen er fortsatt på 42 millioner, som det har vært siden 2009. Det kan se ut som det er en økning på 1,7 millioner. Dette fordi foreningens grunnstøtte, som tidligere lå under en post på statsbudsjettet sammen med andre frivillige miljøvernorganisasjoner som mottar grunnstøtte, nå er flyttet til post 74 fartøyvern på Riksantikvarens budsjett. Foreningen er redd for omplasseringen på Riksantikvarens budsjett kan føre til en sterkere styring av organisasjonen. Foreningen ivaretar medlemmenes interesser og har som oppgave blant annet å være et korrektiv overfor statlige myndigheter som Riksantikvaren. Det vil være prinsipielt feil å skulle være avhengig av Riksantikvarens vurdering for å få grunnstøtte. Den 27. oktober skal foreningen i budsjett høring med Energi- og miljøkomiteen på Stortinget og vil legge fram sitt syn på omplasseringen av grunnstøtten, bekymring over alle fartøyene som venter på bevilgning og det store etterslepet på fartøyvern.

Museumsforbundet kritiserer bevilgninger til kystkultur

Erik Solheim får kritikk for Miljøverndepartementets bevilgninger til kystkultur og andre kulturminner på NRK Dagsrevyen. Museumsforbundet mener kulturminnevern drukner i forhold til klima og utvikling i politikken og at tiden er inne for å prioritere kulturminnevern. Hvis man ikke evner å følge opp kulturminnemeldingen må man diskutere om kulturminnevern burde ligge under et annet departement. Følg link for å se hele innslaget samt filming om bord "Børøysund":

<http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/277708/>

Gaver til frivillige organisasjoner i 2011

Medlemmer av Norsk Forening for Fartøyvern kan motta pengegaver som medfører skattefritak for giver. Gaven må utgjøre minst 500,- kr i det året gaven er gitt. Maksimalt beløp som det gis skattefradrag for er 12 000,- kr i året. For at dette skal komme som fradrag på givers selvangivelse, må gaven innrapporteres til Norsk Forening for Fartøyvern sentralt som igjen rapporterer gavene inn til Skattedirektoratet. Foreningen trenger navn, adresse, fødselsnummer og beløp fra hver enkelt giver. For at foreningen skal kunne kontrollere faktiske gaver, vil det være krav om at medlemsfartøyet sender inn kopi av innbetaling som er gjort, ev. kopi av kvittering. Innberetningen til sekretariatet må skje innen 10. januar 2012. Ta kontakt med sekretariatet for nærmere informasjon.

Pris til "Idun"

Forbundet KYSTEN deler hvert år ut åtte priser på sitt landstevne. I år gikk prisen "Best vedlikeholdte fartøy" til "Idun", en redningsskøyte bygd i 1937. Skuta gikk ut av

tjeneste i 1969, og eksteriøret er identisk med datidens utseende, også interiøret er nærmest uendret. "Idun" var en av de første redningsskøytene som ble konstruert med motor som framdriftsmiddel. I tillegg var den Bermuda-rigget. Den fikk seinere en gaffelrigg.

Redningsskøyta "Stavanger" på land

Den 110 år gamle redningsskøyta "Stavanger" er nå løftet på land hos Norsk Maritimt Museum på Bygdøy. Skøyta skal tørke under kontrollerte forhold utendørs gjennom høsten og vinteren for deretter å bevares og utstilles inne i båthallen til Norsk Maritimt Museum. "Stavanger" skal være hovedattraksjonen i en ny, fast utstilling om redningsskøytenes historie. Det er også byggekunsten som er tenkt bevart. Innredningen i "Stavanger" er akkurat slik den var opprinnelig, og det samme gjelder skrog og dekk. Følg link for å lese mer:

<http://www.redningsselskapet.no/Forside/Hundre+%C3%A5r+gammel+dame+p%C3%A5+land.139819.cms>

Foto: Janna Myerscough Aarvik

Kystkulturpris til Sverre Nordmo

Norges Fiskarlag delte på sitt landsmøte ut sin Kystkulturpris til Sverre Nordmo fra Gratangen i Troms. Nordmo fikk prisen for sitt mangeårige arbeid med å arbeide for å sikre fiskernes kulturminner, både i frivillige verv og i sitt daglige virke. Sverre Nordmo er i dag ansatt fartøyvernseksjonen hos Riksantikvaren. Les mer: <http://www.fiskarlaget.no/index.php/fiskarlaget-siste-nytt/item/5134-kystkulturprisen-til-nordmo>

<http://www.kysten.no/fiskarlagets-kystkulturpris-til-sverre-nordmo>

"Skibladner" får ny skorstein

Skorsteinen på "Skibladner" har begynt å ruste og skal nå skiftes ut med en ny. Den nye skorstøtten skal være identisk med den gamle, og arbeidet er beregnet å ta en måneds tid. Knut Sandvold, driftsjef på "Skibladner", uttaler i Hamar Arbeiderblad at han tror arbeidet vil koste mellom 600 000 og 700 000 kroner. Tanken er at den gamle skorsteinen skal stilles ut i en rundkjøring på Gjøvik der den vil trone hvit og stolt med flosshatt på toppen og med utsikt til der Mjøsas hvite svane ligger fast i vinterdvale, skriver Hamar Arbeiderblad. Les mer:

<http://h-a.no/Nyheter//Nyheter/tabid/72/Default.aspx?ModuleId=132549&articleView=true>

Kongen besøker "Hestmanden"

Den 22. november skal "Hestmanden" døpes, og hans majestet kongen har takket ja til å være tilstede. Døpen markerer startskuddet for et stortilt formidlingsprosjekt. "Hestmanden" seilte under både første og andre verdenskrig, og er det eneste skipet fra Nortraships flåte som er bevart. I 1995 vedtok derfor Stortinget at båten skulle være et minnesmerke over de norske krigsseilerne, og Kulturdepartementet har bestemt at båten skal være en formidlingsarena for krigsseilerne historie. Alle 1383 gjenlevende krigsseilere er invitert som gjester til dåpsseremonien, og 240 har meldt sin ankomst til Kristiansand 22. november. I dag er de fleste krigsseilerne over 90 år. Les mer: <http://www.vaf.no/hoved.aspx?m=8&amid=61497>

<http://www.ntbinfo.no/Stiftelsen-Arkivet/Hestmanden-og-Kong-Harald-samler-240-krigsseilere.18135/?type=thisweek&searchKey=492696e-e-fa53-11e0-9646-750f45c9973f&languageId=NO&pageIndex=1>

"Brottsjø" sjøsatt

Etter to år med restaurering ved Nordnorsk fartøyvernsenter ble "Brottsjø" sjøsatt. Det var kanonskudd, sang med trekkspill, hurrarop fra et hundretalls fremmøtte og fyrverkeri. <http://www.folkebladet.no/article478645.ece>

I slutten av august var leder i Stortingets energi- og miljøkomité Erling Sande på besøk i Gratangen. Han besøkte blant annet Nordnorsk Fartøyvernsenter og ble satt inn i fartøyvernet. I forbindelse med besøket fikk han styre nylig sjøsatte "Brottsjø". Les mer: <http://www.ht.no/incoming/article479694.ece>

Hurtigruten ønsker å kvitte seg med "Nordstjernen"

Hurtigruten ASA mener de verken har organisasjon eller økonomi til å beholde "Nordstjernen" og vil legge skipet ut for salg. I følge Alexander Ytterborg hos Riksantikvaren er "Nordstjernen" en svært viktig del av landets verneflåte. Det er det siste passasjerfartøyet av den typen som har de klassiske linjene i behold. Han opplyser til NRK at de sammen med Hurtigruten skal se på alternativer til salg. Les mer: <http://www.vol.no/nyheter/article482072.ece>

"Pol III" til Fosen

Brønnbåten «Arnøytrans», tidligere «Pol III», er kommet til Stokksund for hugging. Dette skipet er mest sannsynlig Norges største maritime krigsklenodium i følge Olaf Engvig. Han mener skipet fortsatt kan reddes

og har skrevet en artikkel i Adresseavisa.no. Følg link for å lese hele artikkelen: <http://www.adressa.no/meninger/article1692123.ece>

Brest

Det er fremdeles mulig å melde seg på festivalen Brest 2012 i Frankrike neste år. Norge er invitert som æresgjest. Festivalene i Brest markerer 20 års jubileum og satser på tidenes største flåte av verneverdige fartøyer – over 2000 historiske fartøyer fra hele verden er ventet til festivalen.

Forbundet KYSTEN koordinerer den norske deltagelsen. Samarbeidspartnerne er: Kystverket, Marinemusikken, Norsk Maritimt Museum, Geitbåtmuseet, Havforskningsinstituttet m.fl. Vi har som mål å delta med 20 historiske skip og båter fra Norge.

Les mer om festivalen på Forbundet KYSTENS nettside: <http://www.kysten.no/brest-2012>
Les mer om festivalen på nettsiden til de franske arrangørene: <http://www.lestonnerresdebrest2012.fr/>
Påmelding båter: <http://www.lestonnerresdebrest2012.fr/bateaux/inscrivez-votre-bateau>

Kulturminnedagens pris 2011

Kulturminnedagens pris deles ut hvert år i forbindelse med Kulturminnedagen, som er en del av Europarådets Europeiske Kulturminnedager (European Heritage Days). Kulturminnedagens pris 2011 gikk til Kystlaget Salta og Kjerringøy Markedsråd for programmet "Skatter og spor i Kystkultur - Kjerringøy før handelsstedets tid". Følg link for å lese mer om Kjerringøy og arrangementet under Kulturminnedagen 11. september: <http://www.kysten.no/kulturminnedagens-pris-til-kystlaget-salta>

Foto: Louise Brunborg-Næss

Etterkommere etter Eidsvoll 1814

DIS Norge og Riksarkivet ønsker å samle opplysninger om de 112 representantene til riksforsamling på Eidsvoll i 1814 og deres etterkommere. Slektforskere over hele landet inviteres til å velge seg en Eidsvollsmann å forske på. Resultatet skal bli en hjemmeside med slektstrær for de 112 representantene som møtte på Eidsvoll i 1814.

Informasjonen som kommer fram, vil etter hvert bli publisert på www.eidsvollsmenn.no . Les hele artikkelen: <http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/article4255514.ece>